

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
3.Аудитын тайлан.....	13
3.1. Ерөнхий зүйл.....	13
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	14
3.4. Материаллаг байдал	14
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	14
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	15
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл	16
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	16
Залруулсан алдаа.....	17
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	17
Аудитын зөвлөмж.....	18
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	18
4. Менежментийн захидал	19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	21

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

“ХАРИЛЦАА ХОЛБОО, МЭДЭЭЛЛИЙН
ТЕХНОЛОГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.БОЛОР-ЭРДЭНЭ ТАНАА

2021.02.25 № 07/489
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу “Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар”-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол “Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар”-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторов баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж шалгадагч этгээдээс хараат бус, аудиторов ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 46 зорилтын хүрээнд 108 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 94 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитаар илэрсэн зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс өндөр бөгөөд санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал, толилуулга ба тодруулга гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>33,648,101,449.36</u>	<u>52,094,978,490.38</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	669,145,032.75	1,588,775,186.76
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	669,145,032.75	1,588,775,186.76
3121	Төгрөг	669,145,032.75	1,588,775,186.76
31211	Төрийн сангийн харилцах	669,145,032.75	1,588,754,005.76
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	00.00	21,181.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	5,549,536.89	7,038,561.89
354	Хангамжийн материал	5,549,536.89	7,038,561.89
35410	Бичиг хэргийн материал	1,766,274.89	524,799.89
35420	Аж ахуйн материал	3,638,262.00	4,928,762.00
35450	Барилгын засварын материал	145,000.00	145,000.00
35460	Хүнсний материал	00.00	1,440,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	32,973,406,879.72	50,499,164,741.73
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	32,973,406,879.72	50,499,164,741.73
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>231,034,651.26</u>	<u>903,743,593.98</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	231,034,651.26	903,743,593.98
392	Биет хөрөнгө	230,933,785.91	879,789,228.61
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	303,841,590.00	977,481,262.66
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(85,441,867.12)	(127,834,415.78)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	58,983,974.81	82,396,664.81
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(46,449,911.78)	(52,254,283.08)
393	Биет бус хөрөнгө	100,865.35	23,954,365.37
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,686,524.01	54,591,524.01
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,585,658.66)	(30,637,158.64)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>33,879,136,100.62</u>	<u>52,998,722,084.36</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>669,145,032.75</u>	<u>1,588,754,005.75</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	669,145,032.75	1,588,754,005.75
413	Өглөг	669,145,032.75	1,588,754,005.75
4136	Бусад өглөг	669,145,032.75	1,588,754,005.75
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	669,145,032.75	1,588,754,005.75
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>33,209,991,067.87</u>	<u>51,409,968,078.61</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	33,209,991,067.87	51,409,968,078.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	297,274,203.04	297,274,203.04
51101	Өмч: - төрийн	297,274,203.04	297,274,203.04
512	Хуримтлагдсан үр дүн	32,912,716,864.83	51,100,812,803.58
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	22,871,487,106.11	34,884,335,366.10
51220	Тайлант үеийн үр дүн	10,029,348,686.73	16,216,477,437.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	11,881,071.99	11,881,071.99
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>33,879,136,100.62</u>	<u>52,998,722,084.36</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	17,716,519,195.00	25,091,406,367.52
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,978,000.00	19,531,078.76
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,978,000.00	19,531,078.76
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,978,000.00	16,993,964.66
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,978,000.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	00.00	16,993,964.66
120009	Бусад орлого	00.00	2,537,114.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	17,714,541,195.00	25,071,875,288.76
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	17,499,071,750.00	25,071,875,288.76
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	7,651,627,500.00	9,929,432,000.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	9,847,444,250.00	15,142,443,288.76
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	204,917,828.00	00.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	204,917,828.00	00.00
	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс	10,551,617.00	00.00
131101	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	10,551,617.00	00.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	7,687,170,508.27	8,782,833,607.64
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,687,170,508.27	8,782,833,607.64
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,061,853,481.27	2,074,980,151.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	562,541,705.00	552,803,200.00
210101	Үндсэн цалин	450,053,405.00	424,909,500.00
210102	Нэмэгдэл	81,149,300.00	96,554,700.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,339,000.00	31,339,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,421,298.00	74,628,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	70,421,298.00	74,628,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	00.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	00.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	00.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	00.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,397,700.00	28,397,700.00
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	18,145,000.00	18,145,000.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	5,331,700.00	5,331,700.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	4,921,000.00	4,921,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,807,512.00	73,315,177.00
210401	Бичиг хэрэг	6,763,453.00	5,686,375.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,481,300.00	4,804,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,420,900.00	4,759,600.00
210404	Ном, хэвлэл	15,000,000.00	15,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,141,859.00	43,065,202.00

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	94,861,692.00	45,353,387.00
210601	Багаж хэрэгсэл	00.00	00.00
210604	Урсгал засвар	94,861,692.00	45,353,387.00
2107	Томилолт, зочны зардал	21,179,578.00	11,911,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,111,800.00	11,911,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,067,778.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	138,441,990.00	107,514,567.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	131,903,700.00	98,436,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	2,500,000.00	4,900,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	178,217.00	77,220.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	200,547.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,560,073.00	3,900,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	00.00	00.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,202,006.27	1,181,056,820.54
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,800,000.00	1,033,956,123.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	35,500,000.00	21,045,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,902,006.27	126,055,697.54
25	ТАТААС	5,125,327,000.00	4,773,789,500.00
2501	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	4,429,952,000.00	4,429,952,000.00
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	4,429,952,000.00	4,429,952,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	695,375,000.00	343,837,500.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	695,375,000.00	343,837,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,499,990,027.00	1,934,063,956.10
	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1,412,354,396.46	1,413,129,684.80
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1,412,354,396.46	1,413,129,684.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	82,132,017.00	51,246,800.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	10,551,617.00	00.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	52,500,000.00	26,800,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,080,400.00	24,446,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,503,613.54	469,687,471.30
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,503,613.54	469,687,471.30
	Хөрөнгийн	00.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>10,029,348,686.73</u>	<u>16,308,572,759.88</u>
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	92,095,322.40
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	92,095,322.40
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН	-	(92,095,322.40)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>10,029,348,686.73</u>	<u>16,216,477,437.48</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>18,178,620,314.00</u>	<u>25,074,412,402.86</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	474,600,736.00	2,537,114.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	474,600,736.00	2,537,114.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	474,600,736.00	2,537,114.10
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,948,000.00	00.00
120009	Бусад орлого	472,652,736.00	2,537,114.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	17,704,019,578.00	25,071,875,288.76
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	17,499,071,750.00	25,071,875,288.76
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	7,651,627,500.00	9,929,432,000.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	9,847,444,250.00	15,142,443,288.76
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	204,947,828.00	00.00
	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	204,947,828.00	00.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>7,888,524,827.99</u>	<u>9,931,947,933.10</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,888,524,827.99	9,931,947,933.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,273,759,418.00	3,224,094,477.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	562,541,705.00	552,803,200.00
210101	Үндсэн цалин	450,053,405.00	424,909,500.00
210102	Нэмэгдэл	81,149,300.00	96,554,700.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,339,000.00	31,339,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,421,298.00	74,628,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	70,421,298.00	74,628,300.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,397,700.00	28,397,700.00
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	18,145,000.00	18,145,000.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	5,331,700.00	5,331,700.00
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	4,921,000.00	4,921,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,316,325.00	66,370,000.00
210401	Бичиг хэрэг	6,414,125.00	3,733,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,481,300.00	4,804,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,420,900.00	4,759,600.00
210404	Ном, хэвлэл	15,000,000.00	15,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	24,000,000.00	38,072,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	317,163,200.00	175,743,703.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	222,163,200.00	130,390,316.00
210604	Урсгал засвар	95,000,000.00	45,353,387.00
2107	Томилолт, зочны зардал	22,327,700.00	13,026,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,111,800.00	11,911,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	2,215,900.00	1,115,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	138,641,990.00	107,514,567.00

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	132,103,700.00	98,436,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,500,000.00	4,900,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	178,217.00	77,220.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	200,547.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,560,073.00	3,900,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,949,500.00	2,205,611,007.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,449,500.00	2,184,566,007.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	35,500,000.00	21,045,000.00
	ТАТААС	5,125,327,000.00	4,773,789,500.00
	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	4,429,952,000.00	4,429,952,000.00
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	4,429,952,000.00	4,429,952,000.00
	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	695,375,000.00	343,837,500.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	695,375,000.00	343,837,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,489,438,409.99	1,934,063,956.10
	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1,412,354,396.46	1,413,129,684.80
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1,412,354,396.46	1,413,129,684.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	71,580,400.00	51,246,800.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	52,500,000.00	26,800,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,080,400.00	24,446,800.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,503,613.53	469,687,471.30
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,503,613.53	469,687,471.30
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>10,290,095,486.01</u>	<u>15,142,464,469.76</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	9,847,444,250.00	14,222,834,315.76
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,847,444,250.00	14,222,834,315.76
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	9,847,444,250.00	14,222,834,315.76
220001	Барилга байгууламж	3,847,444,250.00	666,648,937.00
222001	Тоног төхөөрөмж	6,000,000,000.00	13,556,185,378.76
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(9,847,444,250.00)</u>	<u>(14,222,834,315.76)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	442,651,236.01	919,630,154.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	226,493,796.75	669,145,032.76
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	669,145,032.76	1,588,775,186.76

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	297,274,203.04	11,881,071.99	22,871,487,106.11	23,180,642,381.14
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	297,274,203.04	11,881,071.99	22,871,487,106.11	23,180,642,381.14
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	10,029,348,686.73	10,029,348,686.73
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	297,274,203.04	11,881,071.99	32,900,835,792.84	33,209,991,067.87
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	1,983,499,573.25	1,983,499,573.25
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	297,274,203.04	11,881,071.99	34,884,335,366.09	35,193,490,641.12
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	16,216,477,437.48	16,216,477,437.48
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	297,274,203.04	11,881,071.99	51,100,812,803.57	51,409,968,078.60

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	26,058,505,700.00	24,604,724,931.56	1,453,780,768.44	94.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	9,983,505,700.00	9,462,281,642.80	521,224,057.20	94.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,744,328,900.00	3,224,115,658.00	520,213,242.00	86.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	552,803,200.00	552,803,200.00	-	100.0
210101	Үндсэн цалин	424,909,500.00	424,909,500.00	-	100.0
210102	Нэмэгдэл	96,554,700.00	96,554,700.00	-	100.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,339,000.00	31,339,000.00	-	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,628,300.00	74,628,300.00	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,516,300.00	52,516,300.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,528,000.00	5,528,000.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,422,400.00	4,422,400.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,105,500.00	1,105,500.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,056,100.00	11,056,100.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,397,700.00	28,397,700.00	-	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,145,000.00	18,145,000.00	-	100.0
210302	Түлш, халаалт	5,331,700.00	5,331,700.00	-	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	4,921,000.00	4,921,000.00	-	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	66,370,300.00	66,370,000.00	300.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	3,733,900.00	3,733,900.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	4,804,300.00	4,804,000.00	300.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,759,600.00	4,759,600.00	-	100.0
210404	Ном, хэвлэл	15,000,000.00	15,000,000.00	-	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	38,072,500.00	38,072,500.00	-	100.0
2105	Нормативт зардал	150,000.00	-	150,000.00	00.0
210501	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	150,000.00	-	150,000.00	00.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	179,353,400.00	175,743,703.00	3,609,697.00	98.0
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	134,000,000.00	130,390,316.00	3,609,684.00	97.3
210604	Урсгал засвар	45,353,400.00	45,353,387.00	13.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	20,059,300.00	13,026,000.00	7,033,300.00	64.9
210702	Дотоод албан томилолт	18,944,300.00	11,911,000.00	7,033,300.00	62.9
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	1,115,000.00	1,115,000.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	610,648,400.00	107,514,567.00	503,133,833.00	17.6

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	600,403,700.00	98,436,800.00	501,966,900.00	16.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,000,000.00	4,900,000.00	100,000.00	98.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,022,700.00	77,220.00	945,480.00	07.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	200,547.00	99,453.00	66.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	-	22,000.00	00.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,900,000.00	3,900,000.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,211,918,300.00	2,205,632,188.00	6,286,112.00	99.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,190,873,300.00	2,184,587,188.00	6,286,112.00	99.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	21,045,000.00	21,045,000.00	-	100.0
	ТАТААС	4,773,789,500.00	4,773,789,500.00	-	100.0
	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	4,429,952,000.00	4,429,952,000.00	-	100.0
	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	4,429,952,000.00	4,429,952,000.00	-	100.0
	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	343,837,500.00	343,837,500.00	-	100.0
	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	343,837,500.00	343,837,500.00	-	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,465,387,300.00	1,464,376,484.80	1,010,815.20	99.9
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1,413,146,800.00	1,413,129,684.80	17,115.20	100.0
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	1,413,146,800.00	1,413,129,684.80	17,115.20	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,240,500.00	51,246,800.00	993,700.00	98.1
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	27,793,700.00	26,800,000.00	993,700.00	96.4
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	24,446,800.00	24,446,800.00	-	100.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	16,075,000,000.00	15,142,443,288.76	932,556,711.24	
220001	Барилга байгууламж	1,075,000,000.00	1,586,257,910.00	(511,257,910.00)	
	Тоног төхөөрөмж	15,000,000,000.00	13,556,185,378.76	1,443,814,621.24	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	26,058,505,700.00	24,604,746,112.56	1,453,759,587.44	94.4
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	26,058,505,700.00	24,604,724,931.56	1,453,780,768.44	94.4
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	26,058,505,700.00	24,604,724,931.56	1,453,780,768.44	94.4
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	21,181.00	(21,181.00)	
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	21,181.00	(21,181.00)	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	669,145,032.75	(669,145,032.75)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	1,588,775,186.76	(1,588,775,186.76)	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	37.00	37.00	00.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	34	34	0	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	0	100

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг газрын дарга Б.Болор-Эрдэнэ танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд ажиллагсдад олгох урамшууллыг зохих хувь хэмжээгээр олгох, албан томилолт болон гэрээний төлбөр, бараа материалыг УСНББОУС стандартын дагуу бүртгэх, хөрөнгө оруулалтын төсвөөр бэлтгэсэн эд хөрөнгө, тоног төхөөрөмжийг ашиглагч байгууллагад шилжүүлэх, тендер шалгаруулалтыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу цахимаар гүйцэтгэх, төсөл, арга хэмжээнд нэгдсэн төлөвлөгөө, төсөв боловсруулж, холбогдох зардлыг хууль тогтоомжийн дагуу зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2020 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Үндэсний аудитын газрын ахлах аудитор А.Даваадорж, аудитор Ц.Цэрэнхүү нар хэрэгжүүлэв.

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2021 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 1/46 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологи, шуудангийн үйлчилгээнд дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэн Монгол Улсын XXI зууны хөгжлийн үндсэн хурдасгуур болгож, мэдлэг оюунд тулгуурласан мэдээлэлжсэн нийгмийг хөгжүүлэх эрхэм зорилгын хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Үүнд:

- Төрөөс мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн талаар баримтлах бодлого, хуулиуд, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн шийдвэр гаргах, хэрэгжилтийг зохион байгуулахад Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргад бүх талын дэмжлэг, тусалцаа үзүүлэх;
- Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологийн газрын үндсэн үйл ажиллагааг салбарын стратегийн төлөвлөлт, бодлогын удирдамжаар хангах, хэрэгжилтийг зохицуулахад чиглүүлснээр төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах;
- Газрын бүтэц, зохион байгуулалтыг оновчтой тогтоож, ажлын байрны давхардлыг арилгаж, уялдаа холбоог сайжруулах, төрийн албан хаагчдыг мэргэшүүлэн чадваржуулах замаар чадварлаг, цомхон алба болгох;
- Байгууллагын зүгээс үзүүлэх төрийн үйлчилгээг соёлтой, чанартай, ил тод, нээлттэй, шуурхай болгох;

Мөн Монгол Улсын төрийн бүх үйлчилгээг цахимжуулах, цахим засаглалыг хөгжүүлэх зорилгоор E-MONGOLIA төслийг хэрэгжүүлсэн ба төслийн хүрээнд Бүгд Найрамдах Эстони Улсын цахим засаглалыг жишиг болгон сонгож, тус улсын цахим засаглалын академитай хамтран төрийн үйлчилгээг иргэн, хуулийн этгээдэд цахимаар үзүүлэх чиг үүрэг бүхий төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем www.e-mongolia.mn бий болгон хөгжүүлсэн байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоол “Төрийн албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”-ын 9 дүгээр хавсралт “Эрүүл мэндийн салбараас бусад төрийн үйлчилгээний байгууллага болон төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад туслах албан тушаалын цалингийн сүлжээ”
- Засгийн газрын 2020 оны 10 дугаар тогтоол “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”
- Засгийн газрын 2020 оны 163 дугаар тогтоол “Төрийн албаны цалингийн нэгдсэн систем нэвтрүүлэх тухай”
- Засгийн газрын 2020 оны 217 дугаар тогтоол “Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам”
- Засгийн газрын 2020 оны 144 дүгээр тогтоол “Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд, төсөвт байгууллагуудыг тоолууржуулах тухай”

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Хяналт шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын алба нь 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан 46 зорилт, 108 арга хэмжээнд 4 газар тус бүрээр хяналт шалгалт хийж, үнэлгээ өгч ажилласан боловч дотоод аудиторын орон тоо байхгүйгээс санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ажиллаагүй байна.

Дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөгүй байна.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 7,687,170.5 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 153,743.4 мянган төгрөгөөр тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 19,119,586.0 мянган төгрөгөөр буюу 56.4 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт

гарсан мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр, засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	669,145.0	1,588,775.2	919,630.2
Бараа материал	32,978,956.4	50,506,203.3	17,527,246.9
Үндсэн хөрөнгө	231,034.7	903,743.6	672,708.9
Нийт хөрөнгө	33,879,136.1	52,998,722.1	19,119,586.0
Өр төлбөр	669,145.0	1,588,754.0	919,609.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	33,209,991.1	51,409,968.1	18,199,977.0
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	33,879,136.1	52,998,722.1	19,119,586.0

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,588,775.2. мянган төгрөг болж 919,630.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсөл, арга хэмжээний техник хяналтын болон барьцаа хөрөнгө суутган авснаас шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 50,506,203.3 мянган төгрөг болж 17,527,246.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсөл арга хэмжээний хүрээнд бий болсон хөрөнгийг ашиглагч байгууллагад нь шилжүүлэх хүртэл бусад эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 903,743.6 мянган төгрөг болж 672,708.9 мянган төгрөгөөр өссөнд урсгал төсвийн худалдан авалтаар 873,865.9 мянга, ТӨБЗГ-ын 2020 оны 443 дугаар тогтоолоор 16,993.9 мянган төгрөгийн компьютер тоног төхөөрөмж, аппликейшн авсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 1,588,754.0 мянган төгрөг болж 919,609.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсөл, арга хэмжээний техник хяналтын болон барьцаа хөрөнгө байршуулснаас шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 51,409,968.1 мянган төгрөг болж 18,199,977.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь бүртгэлд тусгаагүй 1,983,499.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг аудитын зөвлөмжийн дагуу орлогод авч, өмнөх үеийн үр дүнд хаасан болон тайлант үеийн үр дүнгийн өсөлттэй холбоотой байна.

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 7,374,887.2 мянган төгрөгөөр буюу 41.6 хувиар өссөн нь Сумдад төрийн цахим үйлчилгээг нэвтрүүлэх "Хур" систем /Улсын хэмжээнд/ төсөл, арга хэмжээнд зориулан 15,000,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийн санхүүжилт авснаас шалтгаалсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 1,187,758.4 мянган төгрөгөөр буюу 15.4 хувиар өссөн нь дээр дурдсан төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг гүйцэтгэгч байгууллагуудад олгосонтой холбоотой байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 9,977,322.8 мянган төгрөгөөр төлөвлөж, зарцуулахаар тооцон, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 6,182.9 мянган төгрөгөөр нэмж, 9,983,505.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөлт хөтөлбөрийн арга хэмжээний 9,983,505.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг улсын төсвөөс авч, урсгал үйл ажиллагаанд 9,462,281.6 мянган төгрөгийг зарцуулж 521,224.1 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 94.8 хувьтай байгаа нь Засгийн газрын 2020 оны 114 дүгээр тогтоолоор Ковид-19 цар тахлаас шалтгаалан зарим зардал гаргахыг түр хугацаагаар зогсоосноос шалтгаалан бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардлыг 503,133.8 мянган төгрөгөөр, дотоод албан томилолтын зардлыг 7,033.3 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 36 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 21 мэдээлэл, хугацаа хоцроосон 15 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 100,000.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн актыг биелүүлж, 27,164,500.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлагын хэрэгжилт 14.5 хувьтай байна. Аудитаар өгсөн 2 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 2. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	100,000.0	1	100,000.0			
Албан шаардлага	2	27,164,500.0	1	3,943,740.7	1	23,220,759.3	85.5
Зөвлөмж	2		2				

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 27,971,486.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 1,983,520.7 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 7,285.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 акт тогтоож, 24,926,445.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлага хүргүүлж, 1,054,236.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

Бусад эргэлтийн хөрөнгө дансны үлдэгдэл бодит үлдэгдлээс 1,983.5 сая төгрөгөөр дутуу тусгасан, Голомт банкны 1105120083 тоот дансны үлдэгдэл 0.02 сая төгрөгийг тайланд тусгагдаагүй байсныг залруулав.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар илэрсэн залруулагдаагүй зөрчилд дараах актыг тогтоож, албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

1. Барьцаа хөрөнгийн дансанд 2015 онд хэрэгжиж дууссан хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний 7,285.0 мянган төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2-д *"Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ"*, 45.2.2-д *"төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл"* гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох.

2. Худалдан авах ажиллагааг хууль журмын дагуу зохион байгуулалгүй нийт 1,501,544.2 мянган төгрөгийн шууд гэрээ байгуулсан, 187,541.6 мянган төгрөгийн тендер шалгаруулалтыг цахимаар гүйцэтгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.5-д *"Энэ хуулийн 8.1 дэх хэсэгт заасан босго үнэд багтаах, эсхүл нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмыг хэрэглэхээс зайлсхийх зорилгоор нийт төсөвт өртгийг хувааж хэд хэдэн тендер шалгаруулалт явуулахыг хориглоно"*, мөн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-д *"Тендер шалгаруулалтын журмыг сонгохдоо тухайн бараа, ажил, үйлчилгээний нийт төсөвт өртгийг үндэслэл болгоно"*, Засгийн газрын 2017 оны 337 дугаар тогтоолын 1.7(в)-д *"худалдан авах ажиллагааг цахимаар /tender.gov.mn/ зохион байгуулж, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тендерийн урилга, үр дүнг тухай бүр цахим системд оруулж нийтэд мэдээлж байх"* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгөх.

3. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн үр дүнд бий болсон 23,220,759.3 мянган төгрөгийн өртөгтэй тоног төхөөрөмж, эд хөрөнгийг ашиглагч байгууллагуудад шилжүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.7-д *"хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах"* гэж заасан, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 4.1.4-т *"Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, зээл, тусламж, хандиваар бий болсон хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэхэд үнэ өртөг, эзэмших хуулийн этгээд нь тодорхойгүй болон маргаантай тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ"* гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгөх.

4. Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын даргын 2020 оны А/151 тушаалаар албан хаагчдад Засгийн газрын тогтоолоор баталсан үр дүнгийн урамшуулал олгох хувь хэмжээнээс хэтрүүлэн 16,600.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэж заасан;

"Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2-т "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгөх.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 1,054,236.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

“E-MONGOLIA” төслийн хүрээнд 2020 онд төрийн 19 байгууллагын 181 үйлчилгээг www.e-mongolia.mn системд нэгтгэн нийслэл, 21 аймаг, 330 суманд нэвтрүүлж, иргэд гэрээсээ төрийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр авах боломжтой болсон.

Бусад төсвийн ерөнхийлөн захирагчдын төсвийн багцад ижил төрлийн үйлчилгээтэй программ хангамжийн төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төсөв батлагдаж, зарцуулсан эсэхийг авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1.Балансын данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Дотоод албан томилолт болон гэрээний төлбөр нийт 784,185.4 мянган төгрөгийн зардлыг хоорондын тооцооны дансаар дамжуулалгүй шууд зардлаар бүртгэсэн байна.

1.2. Эрсдэл:

Нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа, холбогдох хууль, тогтоомж, стандарттай нийцэхгүй байх, санхүүгийн тайлан, мэдээ буруу илэрхийлэгдэх.

1.3. Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллах.

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар гарсан алдаа, зөрчлийг хүлээн зөвшөөрч, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

2.Балансын данстай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Тайлант онд 194,793.2 мянган төгрөгийн бараа материал орлогод аваагүй шууд зардлаар бүртгэсэн байна.

2.2. Эрсдэл:

Нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа, холбогдох хууль, тогтоомж, стандарттай нийцэхгүй байх, санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх, хөрөнгө үрэгдэх,

2.3. Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллах.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар гарсан алдаа, зөрчлийг хүлээн зөвшөөрч, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

3.Балансын данстай холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн, цаашид ашиглах боломжгүй 75,257.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байна.

3.2. Эрсдэл:

Хууль, журам мөрдөгдөхгүй, үндсэн хөрөнгөд бүртгэлээр тавих хяналт сул, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдэл хангагдахгүй байх.

3.3. Өгсөн зөвлөмж:

УСНББОУС 17 “Үндсэн хөрөнгө” –ийн “Дахин үнэлгээний загвар” хэсэгт “дансны үнэ ба бодит үнэ цэнийн хооронд материаллаг зөрүү гаргахгүй байх үүднээс тайлагналын үеийн эцэс бүрд хөрөнгийн бодит үнэ цэнэ, ашиглалтын хугацааг тооцож үздэг байх. Шаардлагатай бол хөрөнгийг дахин үнэлэх” гэж заасныг мөн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 3-ын 1-д “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлж ажиллах.

3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар гарсан алдаа, зөрчлийг хүлээн зөвшөөрч, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

4.Төсвийн өмнө хүлээсэн үүргийн биелэлттэй холбоотой асуудал

4.1. Илрүүлэлт:

Е-Монголия төсөл, арга хэмжээ нь нэгдсэн төлөвлөгөө, төсөвгүй, нийт 2,283,000.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан боловч ажлын гүйцэтгэлийг дүгнэж, үнэлж ажиллаагүй байна.

4.2. Эрсдэл:

Төсөл, арга хэмжээний төсвийг буруу тооцох, үр ашиггүй зарцуулах.

4.3. Өгсөн зөвлөмж:

Сангийн сайдын 2016 оны 415 дугаар тушаалаар батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, санхүүжилт, хяналт, тайлагналын журам”-ыг мөрдөж ажиллах.

4.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар гарсан алдаа, зөрчлийг хүлээн зөвшөөрч, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2021			САГ-2021/299./СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын даргын 2020 оны А/151 тушаалаар албан хаагчдад ЗГ-аас тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн 16.6 сая төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.	16,600.0	Албан шаардлага өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
2	Дотоод албан томилолт болон гэрээний төлбөр нийт 784.2 сая төгрөгийн зардлыг хоорондын тооцооны дансаар дамжуулалгүй шууд зардлаар бүртгэсэн байна.	784,185.4	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
3	Тайлант онд 194.8 сая төгрөгийн бараа материал орлогод аваагүй шууд зардлаар бүртгэсэн байна.	194,793.2	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
4	Е-Монголиа төсөл, арга хэмжээн нь нэгдсэн төлөвлөгөө, төсөв байхгүй, нийт 2,283.0 сая төгрөгийг зарцуулсан боловч ажил гүйцэтгэлийг дүгнэж, үнэлж ажиллаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
5	Тус газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан дахь үндсэн хөрөнгийн дүнг тооллогын бүртгэл, тодруулгын дүнтэй тулган шалгахад тохирч байгаа боловч элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн, цаашид ашиглах боломжгүй 75.2 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байна.	75,257.4	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
6	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн үр дүнд бий болсон тоног төхөөрөмж, эд хөрөнгийг ашиглагч байгууллагуудад шилжүүлээгүй байна.	23,220,759.3	Албан шаардлага өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
7	Барьцаа хөрөнгийн дансанд 7.3 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийг 2015 оноос хойш байршуулж байна.	7,285.0	Төлбөрийн акт тогтоох	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
8	Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар нь 187.5 сая төгрөгийн тендер шалгаруулалтыг цахимаар гүйцэтгээгүй байна.	187,541.6	Албан шаардлага өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
9	Тендер шалгаруулалт зохион байгуулалгүй босго үнээс доогуур үнээр хувааж 87.1 сая төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн байна.	87,131.9		Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
10	Бараа, ажил, үйлчилгээний нийт төсөвт өртгийг үндэслэл болгохгүй 1,414.4 сая төгрөгийн шууд худалдан авалт хийсэн байна.	1,414,412.3		Дарга Нягтлан бодогч	Б.Болор-Эрдэнэ О.Наранбаатар
ДҮН		25,987,966.1			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АКТ

2021 оны 02 дугаар сарын 23

№ 04/A0160056

Улаанбаатар хот

САГ- 2021/299/СТА-ТЦЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Барьцаа хөрөнгийн дансанд 2015 онд хэрэгжиж дууссан хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний 7,285,000 төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2-д "Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ", 45.2.2-д "төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээ хэрэгжээгүйн улмаас, эсхүл тоо хэмжээ нь буурснаас бий болсон үлдэгдэл" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3-д заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Барьцаа хөрөнгийн данс дахь зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 7,285,000 /долоон сая хоёр зуун наян таван мянган/ төгрөгийг Үндэсний аудитын газрын Төв төрийн сан дахь Аудитын хяналт шалгалтын орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх.
2. Актын биелэлтийг 2021 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын дарга Б.Болор-Эрдэнэ, ерөнхий нягтлан бодогч О.Наранбаатар нарт даалгав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
А.ДАВААДОРЖ
Ц.ЦЭРЭНХҮҮ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

10.10.10.20-Bichig_Khereg-Akt-2021-0223auditun 2-R Газар-4.Docx

001090373

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 02 дугаар сарын 23

№ 02/40160056
СЯГ-2021/299/СЯ-ТҮЭЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын даргын 2020 оны А/151 тушаалаар албан хаагчдад Засгийн газрын тогтоосон хувь хэмжээнээс хэтрүүлэн 16,600,000 (арван зургаан сая зургаан зуун мянган) төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" гэж заасан;

"Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2-т "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй зарцуулах, цаашид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах;
2. Биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын дарга Б.Болор-Эрдэнэ, ерөнхий нягтлан бодогч О.Наранбаатар нарт хариуцуулав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
А.ДАВААДОРЖ
Ц.ЦЭРЭНХҮҮ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 06 дугаар сарын 23

№ 01/016005C
ОАГ-2021/899/ОТН-ТЧБЗ

Улаанбаатар хот

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Худалдан авах ажиллагааг хууль журмын дагуу зохион байгуулалгүй нийт 1,501,544,194 (нэг тэрбум таван зуун нэг сая таван зуун дөчин дөрвөн мянга нэг зуун ерэн дөрвөн) төгрөгийн шууд гэрээ байгуулсан, мөн 187,541,619 (нэг зуун наян долоон сая таван зуун дөчин нэгэн мянга зургаан зуун арван есөн) төгрөгийн тендер шалгаруулалтыг цахимаар гүйцэтгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.5-д "Энэ хуулийн 8.1 дэх хэсэгт заасан босго үнэд багтаах, эсхүл нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмыг хэрэглэхээс зайлсхийх зорилгоор нийт төсөвт өртгийг хувааж хэд хэдэн тендер шалгаруулалт явуулахыг хориглоно", мөн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-д "Тендер шалгаруулалтын журмыг сонгохдоо тухайн бараа, ажил, үйлчилгээний нийт төсөвт өртгийг үндэслэл болгоно", Засгийн газрын 2017 оны 337 дугаар тогтоолын 1.7(в)-д "худалдан авах ажиллагааг цахимаар /tender.gov.mn/ зохион байгуулж, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тендерийн урилга, үр дүнг тухай бүр цахим системд оруулж нийтэд мэдээлж байх" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг мөрдөж ажиллах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх;
2. Биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын дарга Б.Болор-Эрдэнэ, ерөнхий нягтлан бодогч О.Наранбаатар нарт хариуцуулав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

(Signature)

Ц.НАРАНЧИМЭГ
А.ДАВААДОРЖ
Ц.ЦЭРЭНХҮҮ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Alban_Shaardlaga\2021\0223audhtin 2-R Газар2.Docx

001080836

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2021 оны 06 дугаар сарын 23

№ 03/10160056

Улаанбаатар хот

САГ-2021/0299/СН-795

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газар нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн үр дүнд бий болсон 23,220,759,263 (хорин гурван тэрбум хоёр зуун хорин сая долоон зуун тавин есөн мянга хоёр зуун жаран гурван) төгрөгийн өртөгтэй тоног төхөөрөмж, эд хөрөнгийг ашиглагч байгууллагуудад шилжүүлээгүй байна. Энэ нь:

1. Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.7-д "хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах" гэж заасан;
2. Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 4.1.4-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, зээл, тусламж, хандиваар бий болсон хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэхэд үнэ өртөг, эзэмших хуулийн этгээд нь тодорхойгүй болон маргаантай тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийн үр дүнд бий болсон тоног төхөөрөмж, эд хөрөнгийг ашиглагч байгууллагуудад шилжүүлэх асуудлаа өөрийн харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчаар дамжуулан Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт тавьж шийдвэрлүүлэх;
2. Биелэлтийг 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн газрын дарга Б.Болор-Эрдэнэ, ерөнхий нягтлан бодогч О.Наранбаатар нарт хариуцуулав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

(Signature)

Ц.НАРАНЧИМЭГ
А.ДАВААДОРЖ
Ц.ЦЭРЭНХҮҮ

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]